

3. 4. EUCHARISTIA

Ciel': poukázať na to , že Eucharistia je prameň a vrchol celého kresťanského života

Božie slovo

„Vtedy Pán hovoril Mojžišovi: „Hľa, ja vám dám padať chlieb z neba! Ľud nech potom vychádza a nech si zbiera, koľko bude potrebovať na deň! Týmto ho chcem podrobiť skúške, či bude kráčať podľa môjho zákona alebo nie. V šiesty deň však nech odložia z toho, čo donesú: bude toho dvakrát toľko, ako zbierajú každý deň.“ (Ex 16,4-5)

„Pán povedal Mojžišovi a Áronovi v egyptskej krajine. „Tento mesiac bude pre vás počiatočným mesiacom. Bude vám prvým mesiacom v roku. Celej izraelskej pospolitosti oznámte: „Desiateho tohoto mesiaca nech si každý zaobstará baránka pre svoju rodinu, pre každý dom! Ak je však rodina málo na jedného baránka, potom nech si zaobstará spolu so svojím susedom, ktorého rodina býva najbližšie, podľa počtu osôb; podľa toho si máte zadovážiť baránka koľko kto z vás zje. Baránok musí byť bezchybný, ročný samček. Vyberiete si ho spomedzi oviec alebo kôz. A bude vo vašej opatere do štrnásteho dňa tohoto mesiaca, keď ho celá izraelská pospolitosť v podvečer zabije. I vezme sa z jeho krvi a namažú sa ňou obe veraje a vrchný prah dverí na domoch, v ktorých ho budú jesť. A v tú noc budú jesť mäso upečené na ohni; budete ho jesť s nekvaseným chlebom a s horkými zelinami. Nič nesmiete z neho jesť surové ani uvarené vo vode ale iba upečené na ohni, hlavu, nôžky a vnútornosti. Nič z neho nenecháte do rána. Čo by však z neho malo zostať do rána, spálite to na ohni. A budete ho jesť takto: Bedrá budete mať opásané, obuv na nohách a palicu v ruke. Budete jesť narýchlo. Lebo je to Pánov prechod (Pesach). Lebo v tú noc prejdem celou egyptskou krajinou a usmrťím všetko prvorodené v egyptskej krajine od človeka až po dobytok a nad všetkými bohmi Egypta vykonám súd ja, Pán! Krv na vašich domoch, v ktorých bývate, bude znamením na vašu ochranu. Keď uvidím krv, prejdem popri vás a nezastihne vás nijaký zhubný úder, keď budem biť Egypt. Tento deň bude pre vás pamätným dňom a budete ho sláviť ako Pánov sviatok: z pokolenia na pokolenie ho budete sláviť ako večité ustanovenie!“ (Ex 12,1-14)

„Keď to Ježiš počul, odobral sa odtiaľ loďou na pusté miesto do samoty. Ale zástupy sa o tom dopočuli a pešo išli z miest za ním. Keď vystúpil a videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi a uzdravoval im chorých. A keď sa zvečeralo, pristúpili k nemu učenici a hovorili: „Toto miesto je pusté a čas už pokročil. Rozpusť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo.“ Ale Ježiš im povedal: „Nemusia nikam chodiť; vy im dajte jesť!“ Oni mu vraveli: „Nemáme tu nič, iba päť chlebov a dve ryby.“ On povedal: „Prineste mi ich sem!“ Potom rozkázal, aby si zástupy posadali na trávnu. Vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával učeníkom a učeníci zástupom. Všetci jedli a nasýtili sa, ba ešte nazbierali dvanásť plných košov zvyšných odrobín. A tých, čo jedli, bolo asi päťtisíc mužov okrem žien a detí.“ (Mt 14,13-21)

„Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: „Vezmite a jedzte: toto je moje telo.“ Potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: „Pite z neho všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov.“ (Mt 26,26-28)

„Keď jedli, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával im, hovoriac: „Vezmite, toto je moje telo!“ Potom vzal kalich, vzdával vďaky, dal im ho a všetci z neho pili. A povedal im: „Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých. Veru, hovorím vám: Už nebudem piť z plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť nový v Božom kráľovstve.“ (Mk 14,22-25)

„Vzal kalich, vzdával vďaky a povedal: „Vezmite ho a rozdeľte si ho medzi sebou. Lebo hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z plodu viniča, kým nepríde Božie kráľovstvo.“ Potom vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával im, hovoriac: „Toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás. Toto robte na moju pamiatku.“ Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás.“ (Lk 22,17-20)

„Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť.“ (Jn 6,35)

„Ja som chlieb života. Vaši otcovia jedli na púšti mannu a pomreli. Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť. Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“ (Jn 6,48-51)

„Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život. Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa. Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky.“ (Jn 6,53-58)

„Toto povedal v synagóge, keď učil v Kafarnaume. Keď to počuli jeho učeníci, mnohí z nich povedali: „Tvrdá je to reč! Kto to môže počúvať?!“ (Jn 6, 59-60)

„Veď ja som od Pána prijal, čo som vám aj odovzdal, že Pán Ježiš v tú noc, keď bol zradený, vzal chlieb, vzdával vďaky, lámal ho a povedal: „Toto je moje telo, ktoré je pre vás; toto robte na moju pamiatku.“ Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: „Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi. Toto robte, kedykoľvek ho budete piť, na moju pamiatku.“ A tak vždy, keď budete jesť tento chlieb a piť tento kalich, zvestujete Pánovu smrť, kým nepríde. (1Kor 11,23-26)

„Hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ (Mt 28,20)

„Blahoslavení sú tí, čo sú pozvaní na Baránkovu svadobnú hostinu.“ (Zjv 19,9)

Iné pramene

Život zostúpil, aby sa dal zabiť. Chlieb zostúpil z neba, aby hladoval. Cesta zostúpila, div sa unavila putovaním. Prameň zostúpil, aby žíznil. (Sv. Augustín)

Zo všetkých darov, ktoré mi dalo kresťanstvo, Eucharistia sa mi zdá najkrajším darom. (Andre Frossard)

Ja, čo stále hreším, musím mať vždy po ruke liek. (Sv. Ambróz)

„Som pokrmom silných, rasti a budeš ma požívať. Nie ty mňa premeníš, ako premieňaš svoj pokrm v seba samého, ale ty budeš premenený vo mňa.“ (Sv. Augustín, Vyznania)

Podnety na prehĺbenie témy

- Eucharistia - prameň a vrchol všetkých sviatostí
- Eucharistia – prameň a vrchol života Cirkvi
- ustanovenie Eucharistie

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- predobrazy Eucharistie v Starom a Novom zákone
- história slávenia Eucharistie
- priebeh slávenia
- matéria a forma Eucharistie
- oslava Eucharistie – predobraz neba
- účinky Eucharistie
- vysluhovateľ Eucharistie
- prijímateľ Eucharistie
- ovocie prijímania
- tri momenty Eucharistie: obeta, slávenie, prítomnosť
- časti svätej omše a vysvetlenie liturgického priestoru
- eucharistická adorácia

- zmysel stolovania v živote človeka
- ku komu si sadáš za stôl? Čo pre teba znamená, že Ťa Kristus pozýva k stolu? Ako sa správaš na hostine? Čo v prípade, keď si prítomný na hostine a neprijímaš jesť? Ako sa cítiš?
- ako sa cítiš, keď pozveš ľudí a nejedia z tvojho stola, a z tvojich darov? Z toho, čo si im pripravil?
- ak je oslava Eucharistie predobraz neba, ako sa môžeš dostať do neba ak nesláviš Eucharistiu?
- aké miesto a priestor dávaš v sebe živému chlebu, Eucharistii? Cnie sa ti za ňou, keď ju nemáš?
- keď vstupuješ do kostola, aby si sa zúčastnil svätej omše, uvedomuješ si, že vstupuješ na Kalváriu, kde Ježiš dáva za teba svoj život?
- nechodíš na omšu preto, aby si niečo dal Bohu, ale preto, aby si prijal od neho to, čo skutočne potrebuješ? Čo od Boha potrebuješ?
- chodíš v nedeľu na svätú omšu? Prečo? Čo si o tom myslíš? Veď s Bohom môžeš byť kdekoľvek si ...
- aké sú hlavné časti sv. omše?
- ako sa ty môžeš aktívne zúčastniť sv. omši?
- čo môžeš priniesť Bohu ty? Môžeš mu odovzdať svoje hriechy?
- za akých okolností môžeš prijímať Kristovo telo (podmienky prijatia)? Prijímaš ho ako odmenu za svoj život? Alebo ako posilu do života?
- Eucharistia je odmena pre dokonalých, ale posila pre slabých. Čo to pre teba znamená?
- časté prijímanie Eucharistie posilňuje vytrvať v dobrom, napredovať v čnostiach, víťaziť nad pokušeniami.
- čo ti bráni častejšie prijímať Eucharistiu?
- aj ty nechodíš na sv. omšu, pretože Ťa to nebaví? (prečítaj si úvahu od Fulton J. Sheena - Materiály k téme)

Modlitba

Modlitba pred sv. prijímaním a po sv. prijímaní z JKS

Pane Ježišu, Ty si môj Boh a Pán. – Ty si môj Spasiteľ a Vykupiteľ. – Ty si môj najlepší priateľ. – Viem, že si prítomný vo Oltárnej sviatosti ako Boh a človek. – Verím, že si skrytý v nebeskom chlebe a chceš byť pokrmom mojej duše. – Milujem Ťa z celého srdca a veľmi túžim po tebe. – Príď, Pane Ježišu. – Posväť mi dušu i telo a ochraňuj ma, - aby som bol(a) šťastný(á) naveky. Amen

Aplikácia do života

Dobrý Ježišu, ďakujem ti, že si prišiel ku mne. Klaniam sa ti a milujem ťa. Klaniam sa ti s mojím anjelom strážcom i so všetkými anjelmi a svätými. Aký(á) som šťastný(á)! Ty si môj a ja som tvoj(a). Ty si vo mne a ja v tebe. Pomáhaj mi, aby som sa vždy viac a viac podobal(a) tebe. Aby som ťa vždy viac a viac miloval(a) a pre teba aby som miloval(a) všetkých svojich blížnych a dobre robil(a) každému. Daj, aby som veľmi miloval(a) tvoju i moju nebeskú matku Máriu. Zachovaj ma vo svojej láske a milosti. Požehnaj ma a požehnaj aj mojich rodičov i všetkých mojich drahých. Amen.

- prítomnosť na sv. omši počas týždňa, mimo nedele. Tesne pred svätým prijímaním pozvem Ježiša, aby sa stal Pánom môjho života.
- počas prípravy obetných darov vložím na paténu svoj problém/y a odovzdám ho Ježišovi
- počas tohto týždňa sa budem snažiť byť pri Eucharistii špeciálne sústredený. Prenesiem ju do svojho bežného života. Pozvem napríklad k svojmu stolu niekoho a venujem mu svoju pozornosť. Prispejem na jedlo inštitúciám, ktoré sa venujú rozdávaniu jedla tým, ktorí ho nemajú.
- Ježiš na mňa čaká vo svätostánku. Skúsím si vyhradiť nejaký čas počas tohto týždňa, aby som bol s Ním.
- ak pôjdem okolo kostola, zastavím sa dnu, aby som sa Ježišovi poklonil a pozdravil ho

Materiály k téme

KKC 1322- 1419 <http://www.katechizmus.sk/?action=get&kid=1846>

Kompendium 271- 294

YOUCAT 208-223

YOUCAT, príprava na birmovku/téma č. 10

Birmovník/téma č. 8

Spoločne objavujeme dar/téma č. 21

3-minútový katechizmus - Čo je Eucharistia/ <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11076>

3-minútový katechizmus - Čo je svätá omša/ <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11077>

3-minútový katechizmus - Aké časti má svätá omša?/ <https://www.tvlux.sk/archiv/play/11078>

Katechézy pápežov o Eucharistii <https://dku.abuba.sk/katech-sv-eucharistia>

TV LUX Eucharistické zázraky <https://www.tvlux.sk/relacie/detail/eucharisticke-zazraky>

TV LUX V škole Ducha – Eucharistia – dar pre nás <https://www.tvlux.sk/archiv/play/15003>

"Aj ty zvykneš hovoriť: nechodím na Svätú omšu, pretože ma to tam nebaví? Chlapci poznajú, aké to je, keď pozerajú napínavý futbalový zápas a zavolajú mamu, aby išla pozerat' zápas s nimi. Tá po chvíli odíde, pretože ju ten zápas nebaví. Chlapec to nevie pochopiť, ako je to možné. Kľúčový napínavý zápas a mama odíde od televízora, pretože ju to nebaví. Ako ju to nemôže baviť keď tento zápas pozerajú milióny ľudí? Sú toho plné noviny a ju to nebaví? Matku zápas nebaví, pretože jej futbal nič nehovorí. Mama k televízoru neprináša žiadne poznanie futbalu, neobetovala nič zo svojho života, žiaden čas a námahu, aby pochopila čo je to futbal. Predstavme si koľko ľudí na svete nemá rado operný spev. Títo ľudia rovnako nechápu, ako môže niekto ísť na niečo tak nudné, ako je opera. Oni považujú operu za nudnú práve preto, že neprinášajú do opery so sebou žiadne poznanie opernej muziky. Vieš teda prečo Teba Svätá omša nebaví? Pretože na ňu rovnako nič neprinášaš. Neobetoval si nič podstatné zo svojho života, aby si pochopil, čo Svätá omša je." (Fulton J. Sheen)

Z Jeruzalemských katechéz

Nebeský chlieb a kalich spásy

„Náš Pán Ježiš Kristus, v tú noc, keď bol zradený, vzal chlieb, vzdával vďaky, lámal ho a dával svojim učeníkom, hovoriac: Vezmite, jedzte; toto je moje telo. Potom vzal kalich,

vzdával vďaky a povedal: vezmite, pite; toto je moja krv.“ Keď teda on sám vyhlásil a povedal o chlebe: „Toto je moje telo,“ kto by sa ešte odvážil pochybovať? A keď sám potvrdil a povedal: „Toto je moja krv,“ kto by mohol kedy pochybovať a hovoriť, že to jeho krv nie je? Preto ich prijímajme s hlbokým presvedčením, že je to Kristovo telo a krv. Lebo v podobe chleba sa ti dáva telo a v podobe vína sa ti dáva krv, aby si prijímal Kristovo telo a krv a mal s ním spoločné telo a spoločnú krv. Takto sa stávame aj nositeľmi Krista, keď naše údy preniká jeho telo a krv. A tak sa podľa svätého Petra stávame účastnými na božskej prirodzenosti.

Kedysi Kristus v rozhovore so Židmi povedal: „Ak nebudete jesť moje telo a piť moju krv, nebudete mať v sebe život.“ Ale oni nechápali duchovne, čo povedal, urazili sa a odišli od neho v presvedčení, že ich nabáda jesť ľudské mäso.

Aj v starej zmluve boli obetné chleby; ale ony patrili k Starému zákonu, a tak zanikli. V Novom zákone je nebeský chlieb a spasiteľný kalich, ktoré posväcujú dušu i telo. Lebo ako chlieb zodpovedá telu, tak je Slovo primerané duši.

Preto sa nedívaj na eucharistický chlieb a víno ako na jednoduché a obyčajné veci. Veď je to podľa Pánovho uistenia Kristovo telo a krv. Lebo aj keby ti to tak nahovárali zmysly, viera ti dáva pevnú istotu.

Viera ťa poučuje a uisťuje, že to , čo vyzerá ako chlieb, chlebom nie je, aj keď má takú chuť, ale je to Kristovo telo. A čo vyzerá ako víno, vínom nie je, aj keď má takú chuť, ale je to Kristova krv. A Dávid o tom už dávno hovoril v žalmoch: „Chlieb dáva silu srdcu človeka a olej rozjasňuje jeho tvár.“ posilňuj si srdce tým, že budeš prijímať tento chlieb ako duchovný pokrm a rozjasňuj si tvár duše.

Kiež ti čisté svedomie vyrovnáva tvár, aby si ako v zrkadle hľadel na pánovu slávu a kráčal zo slávy do slávy v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi; jemu česť, moc a sláva na veky vekov. Amen. (Zdroj: Cat. 22, Mystagogica 4, 1. 3-6. 9: PG 33, 1098-1106; Preklad z Liturgie hodín.)